

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

5 de Bonorum possessionibus ab intestato delatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

¶ Datur & bonorum possessio contra tabulas liberti patrono, & eius liberis, si libertus maior centenario, scilicet maiorem sum mam possidet quam centum aureos in bonis, § sed nostra, de successio. lib. apud Iustinian. non relicti vel instituti liberis, extraneum instituendo patronum praterierit: quo casu, pro legitima parte quam in huiusmodi bonis habet ex lege patronus: si operas vel munus viuenti liberto non receperit in remuneracionem libertatis, l. 2. de bon. posse. sec. tab. lib. 6. C. tit. 13. agit vel liberti eius patrono bonorum possessione contra tabulas, l. 1. eo. tit. C. & expugnant tantum pro ea parte tabulas, pro qua succedere debent, d. l. 1. eod. non omnino nec in omni parte. In quo differt hæc bonorum possessio contra tabulas, quæ datur patrono, ab ea, quæ datur liberis contra tabulas, parentum, l. cum emancipatus, 13. eo. P. Vt & in alia specie, illud notandum, 4. de bonorum possessio. secun. tabul. Beneficium libertatis a patrono libertis concessum, ius successiois dat patrono & eius liberis. ¶ Et huius bonorum possessionis exemplo, introducta fuit olim bonorum possessio, quæ debetur parentibus prateritis in testamento emancipatorum. Quod æquissimum prætoris visum est, quod filius habuerit a parente beneficium quærendum bonorum, leg. 1. si par. quis fuer. manum. lib. 3. P. tit. 12. Nisi, ut diximus de patrono, pater iam remuneracionem emancipatoris habuerit, & acceperit pecuniam ut emanciparet, vel postea viuis in eum filius quantum satis est, cõtulit, ne iudicia eius inquietaret, vel nisi filius militare cepit, d. l. 1. § si parens. si a par. quis fuer. manum. vel si pater coactus fuerit, quod male filium contra pietatem affecit, 15. eum emancipare, l. si eo. tit. P. ¶ Differentiæ duæ ponuntur inter bonorum possessionem patronorum, & patronorum: vna, in l. 1. §. fin. Si a par. quis fuer. manum. P. Altera, in l. 2. eiusdem tituli. Petit tamen parens, ut patronus portionem sibi debitam hæc bonorum possessione tantum, si turpis persona a filio non fuerit instituta. Si enim turpis, veluti meretrix instituitur totorum bonorum, contra tabulas bonorum possessio parenti datur, l. Paconius ait, 5. eo. habetque ad petitionem exsequendam, annum, ut liberi, l. 1. §. 16. fin. de success. edic. P. ¶ Hodie, cum iure ciuili parum successiois prospectum sit, euauit dicta bonorum possessio, ut Iustinianus dixit de decem personis enumeratis a prætore quinto loco edicti, in §. sunt autem, & §. de eas. de bonor. poss.

¶ Effectus, propter quem laborant prætores, in materia bonorum possessionis est, ut non obstantibus tabulis testamentariis, heredes vel quasi heredes essent, quos tales esse ratio æquitatis & nature suadebat: & ideo daretur huiusmodi possessoribus admissis, possessoria bonorum petitio, leg. 1. de possessio. hered. petit. etiam cum iure accrescendi, l. si duobus, 12. de bon. possess. sec.

¶ Imo iure Pandectarum, in bonorum possessione contra tabulas parentum, rupto testamento, corruebant omnia legata ex præteritione. Exceptis quibusdam personis, quibus in ea causa legata solui debebant, & fideicommissa: ut liberis, parentibus, vxoribus, nubibusque dotis nomine, & nepotibus relicta, l. 1. 2. & 3. de legat. prest. bono posse. con. tab. petita. lib. 37. P. tit. 5. Conferuntur etiam donationibus causa mortis, l. sed & si, 3. eod. Hoc obseruato in fideicommissis, ut si ex prædictis personis quidam rogati essent restituere legatum, extraneis, non deberetur legatum, quia commodum ad extraneos peruenturum erat: contra: si restitutio facienda esset personis priuilegiatis, dummodo vitiliter data sint, d. l. sed & si, item si quis cum seq. §. Plura tamen hic essent consideranda & de virili parte, de qua l. Saluius, §. 1. cum duabus legib. seq. eod. & a quo relicta essent gradu legata, de quo in l. sequ. & si pro dote, cum 3. l. seq. eod. & quemadmodum is qui in potestate est, & qui potest alio modo quam per bonorum possessionem contra tabulas succedere alio iure, non tenetur legata etiam iis personis prestare, leg. si quis in potestate, 15. & l. si duo, 16. eo. & alia similia. Sed ius Nouellarum legem aliam dedit, ut ex causa præteritionis vel exheredationis, excepta institutione, scripta vel relicta in testamento firma maneat, auth. ex causa, de lib. præterit. ideo illa præterito. Veruntamen stare adhuc arbitror, ut is qui egerit contra tabulas & non abstinerit, priuetur relicto sibi in his tabulis iure, puta legato vel fideicommissio, l. sed conditione, in fine. de bono. poss. con. tabul. l. is qui, de vulg. P. l. 2. & l. 5. §. qui principals, de iis quib. ut indig. P. Sicque Constantinus Harmenopolus scribit, in lib. 5. Promissuarii 6. οὐδὲν τῶν κατὰ τὴν διαθήκην διατηρούντων, ἐκπέμπει τὸν λα-

κατὰ τὴν ἀπόδειξιν τῶν δωρητῶν ἀπὸ τῆς δωρητικῆς, εἴτε ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν διαθήκην, εἴτε πρὸς τὴν ἀπόδειξιν αὐτῶν, id est, Qui bonorum possessionem contra tabulas postulat, excidit a legato, & sibi mortis causa donatus, siue ea ipsi, siue eorum qui illi acquirunt, relicta fuerint. Adde l. cum secundis tabulis, 16. & l. 2. de iis quib. ut indig. P.

De Bonorum possessionibus ab intestato delatis.
Cap. 5.

- 1 Bonorum possessio ab intestato quadruplex.
- 2 Vnde liberi bonorum possessio quibus competebar.
- 3 Vnde legitimi successio quibus delata.
- 4 Vnde vir & vxor edictum quando locum habuit.
- 5 Edicti successorii tempus, & rationes.

Quatuor feruntur iuris prætorii successiones ab intestato, 1 per bon. possessiones delatæ secundum ordinem successiois edicti, cum tempore agnoscendi vel repudiandi concessio, l. 1. de success. edict. P. Et quando tabulæ testamenti non exstabant, ab intestato fecit prætor gradus succedendi, primum liberorum, secundum legitimorum, 3. cognatorum, 4. viri & vxoris, leg. vnic. in princ. vers. sed successioe. si tab. test. nulla exst. ab. P. l. 3. vn. l. P. l. 1. qui ordo in bono. possess. P. Et in singulis gradibus, si plures essent, datur facultas petendi singulis. ¶ Liberi qui vocabantur ab intestato, emancipati erant, nõ adoptiui, l. 1. & 2. vnde lib. lib. 38. P. tit. 7. l. si. C. eod. nec sui olim quia necessarii heredes erant, donec abstinendi data esset facultas, l. 1. §. sciendum, de suis & legit. P. §. sui, de her. qual. & differ. Si emancipati habebant filios in potestate, dimidiam habebant, l. si quis, 4. & l. si pater, 5. vnde lib. si extra potestatem, prioribus non petentibus, alii successorio edicto nepotes & pronepotes ordine vocabantur de capite in caput, & de gradu in gradum, expulsis posterioribus a primis, l. 1. & 2. C. de successio. edict. eo. lib. 6. tit. 16. l. 2. C. vnde lib. Et ita per bonorum possessionem vnde liberi agnoscens, pro rata ab intestato succedunt parte, l. 1. vnde lib. 6. C. tit. 14. l. 2. si pars hered. pet. P. leg. 1. §. pro qua, de bon. posse. sec. tabul. Non existentibus liberis vel repudiantibus, vocabatur prætor legitimos, l. 2. vn. leg. l. 3. P. tit. 8. l. 1. C. eod. §. 1. de leg. agnat. suc. l. vltim. §. 1. de grad. affin. P. id est, agnatos per virilem sexum descendentes, §. 1. de legit. agnat. suc. l. pen. vnd. l. P. ¶ Legitimi porro agnati dicti sunt, quia post suos a lege duodecim tabularum ad successionem defunctorum ab intestato vocabantur, §. 1. de leg. ag. suc. l. Iurisconsultus, 10. de grad. affin. P. Et proinde cognati, qui in loco agnatorum sunt, ut filii sororis pro legitimis & agnatis habebantur, & vterini, in l. pen. C. de leg. hered. & qui ex Orficiano & Terulliano S. C. admittuntur, l. 2. §. fin. & l. 3. vnde leg. P. Post hos cognati vel adoptiui vel naturales & legitimi, l. 1. §. hæc autem, vnde cogn. P. l. fin. C. eod. vel naturales tantum certi, l. si spiritus, 4. vn. cogn. P. dummodo feruillis non sit cognatus, d. l. 1. §. pertinet autem, eod. Cognatos porro hic, non generali appellatione, qua omnes agnati & cognati continentur, l. imer agnatos, 5. vnde leg. P. l. vn. cogn. l. 4. §. 1. de grad. cog. intelligi par est, sed tantum per feminam lineam iunctos, §. 1. de suc. cogn. l. vlt. §. 1. de grad. affin. ¶ Post agnatos & cognatos ad decimum vsque gradum, prætor excluso filio vocat vxorem defuncti intestati, edicto vnde vir & vxor, si ea tempore mortis ei fuerit iuncta legitimo matrimonio, & non diuerterit, l. vni, vn. vir & vxor, lib. 38. P. tit. 12. Et hæc quidem de iure prætorio obtinent antiquo, quæ dixisse sufficiet in bonorum possessionum explicatione. Quomodo autem hæc iura in melius iure ciuili fuerint reformata, & quomodo istæ personæ hodie succedant ab intestato, in successioe intestati copiose, Deo fauente, & ordinate docebimus. ¶ Prætoris tamen interim monebimus edictum successorium, maxime olim habuisse temporis præfinitionem petendi bonorum possessionem, in liberis & patre annum, in aliis, centum dierum. Ne mora fieret creditoribus hereditariis longior, & ut elapsio hoc tempore, deuolueretur a proximiore gradu in sequentem, ius petendi bonorum possessionem ab intestato, l. 1. de success. edict. Quamquam creditores possent aliis remediis sibi consulere, & petere dari curatorem bonis, l. 1. de curat. bon. dan. P. Hic desiderares, & in successioibus quoque ab intestato, cognitionem graduum consanguinitatis & affinitatis. Sed habes lib. 9. syntagm. hanc iam explanatam, cap. 9. & c. 10.

